

บทที่ 14

บทที่ 14

สถาบันเกษตรกรและ สถาบันที่เกี่ยวข้องในตลาดสินค้าเกษตร

ความสำคัญ

สถาบันเกษตรกร เป็นรูปแบบของหน่วยธุรกิจ ที่ร่วมกันทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม โดยได้รับความสนใจในการจัดตั้งเป็นหน่วยงาน ซึ่งอาจได้รับการผลักดันจากรัฐบาลหรือรวมกลุ่มด้วยความสมัครใจ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มสมาชิก และดำเนินการให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ของเกษตรกรผู้เป็นสมาชิก ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มในด้านการผลิต การตลาด การแปรรูปและกิจกรรมอื่น ๆ ในตลาดเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ทั้งนี้รัฐบาลก็สามารถเข้าช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ได้สะดวกเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหาของเกษตรกร ตามนโยบายรัฐ

ความหมายของสถาบันและวัตถุประสงค์

สถาบัน (institute) หมายถึง สิ่งซึ่งคนส่วนรวม คือ สังคมจัดตั้งให้มีขึ้นเพราะเห็นประโยชน์ว่ามีความต้องการและจำเป็นแก่วิถีชีวิตการรวมตัวของเกษตรกรเป็นสถาบัน หรือ“องค์การเกษตรกร จะทำให้เกษตรกรมีพลังอำนาจในการประกอบอาชีพ เกิดความรัก ความสามัคคีในกลุ่ม และจะช่วยในการทำงานของกลุ่มหรือสังคม รัฐได้ตระหนักว่าความสำคัญ “ส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรกร การดำเนินธุรกิจและพัฒนาสิ่งแวดล้อม”ตลอดมา

วัตถุประสงค์ของสถาบันเกษตรกร

1. เพื่อดำเนินธุรกิจด้านการเกษตร ซึ่งได้แก่ การรวม รับซื้อ แปรรูป และการขายผลิตภัณฑ์ เช่นเดียวกับพ่อค้าคนกลางโดยทั่ว ๆ ไป แต่กำไรที่ได้จากการดำเนินสถาบันเกษตรกรจะเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิกในรูปของเงินปันผล ตามสัดส่วนของธุรกิจที่สมาชิกทำกับสถาบันเกษตรกร กล่าวคือ ถ้าเกษตรกรซื้อขายสินค้ากับสถาบันเกษตรกรมากก็จะได้รับเงินปันผลมาก แต่ถ้าทำการซื้อขายสินค้ากับสถาบันเกษตรกรกรน้อยก็จะได้รับเงินปันผลน้อย

วัตถุประสงค์ของสถาบันการเกษตร (ต่อ)

2. เพื่อลดต้นทุนทางการตลาดและเพิ่มอำนาจการ
ต่อรองในการขายผลิตผล การทำธุรกิจด้านการตลาดของสถาบันเกษตรมีลักษณะเป็นการรวมกลุ่มกันระหว่างเกษตรกรรายย่อยเพื่อทำธุรกิจ ตั้งแต่การรับซื้อ รวบรวม แปรรูป และขายผลิตผล โดยผ่านสถาบันเกษตร ซึ่งการซื้อขายผ่านสถาบันเกษตรกรนี้จะทำให้มีอำนาจการต่อรองมากกว่า เนื่องจากเป็นการซื้อขายกันคราวละมาก ๆ และจะเกิดประโยชน์ในด้านการลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากมีการแปรรูป การขนส่งแต่ละครั้งเป็นจำนวนมากต้นทุนจึงต่ำกว่าการค้าเนินธุรกิจครั้งละน้อย ๆ

วัตถุประสงค์ของสถาบันเกษตรกร (ต่อ)

3. เพื่อเพิ่มการแข่งขัน เนื่องจากสถาบันเกษตรกรที่ตั้งขึ้นมา

ก็ทำหน้าที่คล้ายกับพ่อค้าคนกลางรายหนึ่งนั่นเอง การเพิ่มพ่อค้าคนกลางในตลาดให้มากขึ้น และก่อให้เกิดการแข่งขันในการซื้อผลิตผลจากเกษตรกรมากขึ้นกว่าเดิม แก้ปัญหาการรวมหัวกันเพื่อกดราคาราคาซื้อของเกษตรกรก็จะลดลง ,มาตรฐานซึ่งตวงวัด การกำหนดราคาคุณภาพ ความชื้น และมาตรฐานอื่น ๆ จะเป็นไปได้ด้วยความยุติธรรม

สมาคมกลุ่มอาชีพเกษตร

สมาคมกลุ่มอาชีพเกษตรเป็นสถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งเกิดจากการรวมตัวของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเหมือนกันเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันการจัดองค์การ สมาคมกลุ่มอาชีพเกษตร มีโครงสร้างการจัดรูปองค์การคล้ายกับสหกรณ์การเกษตรคือสมาชิกสมาคม กลุ่มเกษตร ที่ประชุมใหญ่

การดำเนินงาน สมาคมกลุ่มอาชีพเกษตร

การดำเนินงาน สมาคมกลุ่มอาชีพเกษตรดำเนินการกิจดังนี้

1. การส่งเสริมอาชีพเกษตรและการศึกษาแก่สมาชิก
2. การส่งเสริมการชลประทาน
3. กางส่งเสริมการคมนาคมและทางขนส่ง
4. การส่งเสริมการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายผลิตผล
การเกษตรของสมาชิก
5. การประสานงานกับหน่วยงานอื่น

กลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร มีชื่อเดิมเรียกว่า “กลุ่มชาวนา” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2498 แต่ไม่เป็นนิติบุคคล หลังจากตั้งกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กลุ่มเกษตรกร” ซึ่งครอบคลุมทุกอาชีพสาขาเกษตร

การจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารองค์การของกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วยที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการ ผู้จัดการ หน่วยเกษตรกรรม และ สมาชิกตามลำดับ คณะกรรมการจะประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานเหรียญกษาณุกการ ขึ้นตรงต่อหน่วยงานที่ควบคุม และ สนับสนุน คือ เกษตรอำเภอ ประมงอำเภอ และนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร

การดำเนิน กลุ่มเกษตรดำเนินงานในระดับตำบล

การดำเนินงาน กลุ่มเกษตรกรดำเนินงานในระดับ

ตำบลลงไปสู่สมาชิกในระดับหมู่บ้านมีขอบเขต

ดำเนินงาน ดังนี้

1. การส่งเสริมอาชีพการเกษตรแก่สมาชิก
2. การส่งเสริมการเกษตร การแปรรูป การจำหน่าย
3. การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าเป็นแม่บ้านหรือสตรีเป็นผู้มีบทบาทในครอบครัวแม่บ้านสามารถบริหารจัดการบ้านเรือนหรือครอบครัวเป็นผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงและมีบทบาทภายในบ้านหรือเป็นผู้ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับงานคหกรรมของครอบครัวสมควรจะได้พัฒนาให้ความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับพ่อบ้านเกษตรกรและยูวเกษตรกรในลักษณะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

แม่บ้านเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรถ้าแบ่งตาม **นโยบาย**
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั่วไป ในหมู่บ้านจะรวมตัวกันขึ้น
มีอยู่ 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
2. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในหมู่บ้านที่มีกลุ่มยุวเกษตรกรอยู่แล้ว
3. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั่วไป ในหมู่บ้านจะรวมตัวกันขึ้น

กลุ่มเยาวชนเกษตร

ตามความมุ่งหมายของการส่งเสริมการเกษตรส่ง
ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งนั้น เราจะให้การศึกษาและพัฒนาท
รพยากรบุคคลของครอบครัวเกษตรกร ให้มีคุณภาพทั้ง
พ่อ แม่ ลูกให้ทุกคนสามารถทำการเกษตรได้ตามความเห
มาะสมของเพศ และวัย อันจะเสริมสร้างให้ครอบครัวเก
ษตรกรมีความสมบูรณ์ แข็งแรง ทุกคนพึ่งพาตนเองได้ ส
ับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรให้มั่นคงและยั่งยืน

การดำเนินงานเยาวชนเกษตร

การดำเนินงาน เป็นงานพัฒนาเยาวชนในส่วนที่เป็นบุตรหลานของเกษตรกรทั้งชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี โดยการส่งเสริมการเกษตรหรือการศึกษานอกระบบ โรงเรียน กลุ่มเยาวชนเกษตรมีอยู่ 3 ประเภทคือ

1. กลุ่มยุวเกษตรกรใน โรงเรียน เป็นกลุ่มที่สมาชิกเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
2. กลุ่มยุวเกษตรกรนอกโรงเรียน เป็นกลุ่มที่สมาชิกพ้นจากการเป็นนักเรียนแล้ว
3. กลุ่มยุวเกษตรกรผสม เป็นกลุ่มที่มีสมาชิกที่เป็นนักเรียน อาจจัดตั้งในเขตที่มีสถาบันเกษตรและยังไม่มีสถาบันเกษตรกร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์ให้ความ

ช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรกรกลุ่ม เกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรสำหรับ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมหรือประกอบ
อาชีพอื่น ๆ เพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เกษตรกรและครอบครัว“
เกือบสี่ทศวรรษที่ผ่านมาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ตระหนัก
ถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรและ
สหกรณ์การเกษตร ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้สินเชื่อ
แก่เกษตรกรเพื่อนำไปเป็นทุนไปประกอบอาชีพต่างๆอย่างกว้างขวางทั่ว

ประเทศ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ต่อ)

จากผลการวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พบว่า ใน พ.ศ.2541 ธ.ก.ส. สามารถ

ให้บริการเงินเชื่อเปลี่ยนแปลงไป จากเมื่อ 10 ปีผ่านมา เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมของ ตนเอง โดย เกษตรกรมีการประกอบกิจกรรมในภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.7 ส่วนกิจกรรมภายนอกของเกษตรเพิ่มขึ้น ทั้งหมด โดยเฉพาะ ภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.0 กิจกรรมประเภทรับจ้างเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.8 ซึ่งกิจกรรม สามประเภทดังกล่าวมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมผลการวิจัยสรุปได้ว่าสินเชื่อ ที่เกษตรกรได้รับจาก ธ.ก.ส. มีบทบาทสำคัญต่อการลงทุนประกอบอาชีพ ทั้งที่ เป็นกิจกรรมการเกษตร สำหรับผู้ ที่ประกอบกิจกรรมภาคเกษตรนั้นสินเชื่อของ ธ.ก.ส. มีส่วนช่วยในการลงทุนสูงถึงร้อยละ 92.3